finnfund

Lausunto

Johto
Minnamari Marttila

3.11.2026

ULKOASIAINVALIOKUNNALLE

Asia: HE 203/2026 vp - Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Finnfund Oy -nimisestä osakeyhtiöstä ja siihen liittyviksi laeiksi

Finnfund kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi otsikkoasiassa ja esittää lausuntonaan kohteliaimmin seuraavaa.

Finnfund pitää hallituksen esitystä kokonaisuutena kannatettavana. Nykyinen Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annettu laki on säädetty vuonna 1979, eikä se enää vastaa kehitysrahoituksen muuttunutta toimintaympäristöä, Finnfundin toiminnan nykyistä luonnetta eikä toimintaan kohdistuvia sääntely- ja käytännön tarpeita. Finnfund pitää tämän vuoksi myönteisenä, että yhtiötä koskeva lainsäädäntö uudistetaan kokonaisuudessaan.

Lainsäädännön kokonaisuudistus

Finnfund pitää tärkeänä, että uudistuksessa yhtiötä koskevaa sääntelyä ajanmukaistetaan tavalla, joka ottaa huomioon sekä Finnfundin aseman valtion erityistehtäväyhtiönä, kehitysrahoittajana ja vaikuttavuussijoittajana, että sen kansainvälisen rahoitustoiminnan käytännön vaatimukset. Ehdotettu sääntely luo nykyistä selkeämmän ja ennakoitavamman oikeudellisen perustan Finnfundin tehtävän pitkäjänteiselle ja vaikuttavalle hoitamiselle.

Finnfund pitää myönteisenä myös sitä, että yhtiön tarkoitusta ja tehtävää koskeva sääntely saatetaan vastaamaan nykyistä kehityspoliittista ja kansainvälistä käsitteistöä sekä Finnfundin käytössä olevia rahoitusinstrumentteja. Sääntelyn tulee samalla säilyttää riittävä joustavuus, jotta Finnfund voi toteuttaa erityistehtäväänsä tehokkaasti kehitysrahoituksen toimintaympäristön, rahoitusinstrumenttien sekä kansainvälisen ja Euroopan unionin rahoituksen muotojen kehittyessä.

Yhtiön toiminimen muuttaminen

Finnfund pitää ehdotettua toiminimen muutosta hyvin perusteltuna. Ehdotuksen mukaan nykyisin yhtiön aputoiminimenä rekisteröity nimi Finnfund muutettaisiin yhtiön viralliseksi toiminimeksi Finnfund Oy ja nykyinen virallinen toiminimi Teollisen yhteistyön rahasto Oy rekisteröitäisiin aputoiminimeksi.

Muutos vähentäisi käytännön toiminnassa ajoittain esiintyvää epäselvyyttä yhtiön virallisesta toiminimestä ja vahvistaisi vakiintuneen ja kansainvälisesti tunnetun Finnfund-nimen käyttöä. Kansainvälisessä toiminnassa nimi on myös kielellisesti selkeä ja helposti käytettävä.

Rahoituksen kanavointi muiden valtioiden kautta

Finnfund pitää erittäin tärkeänä, että ehdotettu sääntely mahdollistaa myös muiden kuin kehittyvien maiden, esimerkiksi Suomen, käyttämisen rahoituksen kanavointiin kehittyviin maihin. Kansainvälisessä kehitysrahoituksessa rahoitus-, omistus- ja vakuusjärjestelyjä ei kaikissa tilanteissa ole tarkoituksenmukaista tai riskienhallinnan näkökulmasta mahdollista toteuttaa suoraan hankkeen kohdemaassa.

Erityisesti silloin, kun kohdemaan oikeusjärjestelmän tai viranomaistoiminnan ennakoitavuuteen, tuomioiden tai muiden oikeudellisten ratkaisujen täytäntöönpanokelpoisuuteen taikka omaisuuden ja investointien oikeudelliseen suojaan liittyy epävarmuustekijöitä, rahoituksen asianmukainen toteuttaminen voi edellyttää toisessa valtiossa sijaitsevan rahoitusrakenteen käyttämistä.

Johto
Minnamari Marttila

3.11.2026

Finnfund pitää tärkeänä, että laki tunnistaa tämän kansainväliseen kehitysrahoitukseen olennaisesti liittyvän käytännön tarpeen. Sääntelyn selkeyttäminen lisää oikeusvarmuutta ja parantaa Finnfundin mahdollisuuksia toteuttaa rahoitusjärjestelyt tarvittaessa siten, että rahoitettavat investoinnit toteutuvat kehittyvissä maissa ja siten myös rahoituksen kehitysvaikutukset kohdistuvat näihin maihin, mutta järjestelyihin liittyviä oikeudellisia ja taloudellisia riskejä voidaan hallita muualla sijaitsevien rakenteiden kautta.

Luottamuksellisten tietojen suojaaminen

Finnfund pitää erittäin myönteisenä, että lakiin ehdotetaan otettavaksi yhtiön hallussa olevien luottamuksellisten tietojen salassapitoa koskeva säännös.

Finnfund toimii kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla ja käsittelee toiminnassaan säännönmukaisesti rahoituksen saajien, sijoituskohteiden, kanssarahoittajien ja muiden osapuolten liiketoimintaan, rahoitukseen ja rahoitusjärjestelyihin liittyviä luottamuksellisia tietoja. Mahdollisuus suojata tällaiset tiedot asianmukaisesti on keskeinen edellytys kansainvälisen rahoitusliiketoiminnan harjoittamiselle ja luotettavana rahoituskumppanina toimimiselle.

Salassapitoa koskevan sääntelyn ottaminen lain tasolle vahvistaa oikeusvarmuutta ja antaa nykyistä selkeämmät edellytykset rahoituksen saajien, kanssarahoittajien ja muiden osapuolten luottamuksellisten tietojen suojaamiselle kansainvälisessä rahoitustoiminnassa edellytettävällä tavalla.

Finnpartnership-liikekumppanuusohjelma

Finnfund pitää erittäin merkittävänä, että lainsäädäntöuudistuksella korjataan Finnpartnership-liikekumppanuusohjelman julkisten hallintotehtävien hoitamiseen liittyvä säädösvaje ja luodaan ohjelman toiminnalle kestävä oikeudellinen perusta. Ehdotuksen mukaan julkiset hallintotehtävät voitaisiin antaa Finnfundille tätä tarkoitusta varten perustettavan tytäryhtiön hoidettaviksi.

Ehdotettu konsernirakenne mahdollistaa Finnpartnershipissä hoidettavien julkisten hallintotehtävien ja muiden ohjelman toteuttamiseen liittyvien tehtävien selkeän eriyttämisen Finnfund Oy:n kaupallisin ehdoin harjoittamasta rahoitusliiketoiminnasta. Rakenteellinen eriyttäminen selkeyttää kummankin yhtiön tehtävää, profiilia ja omaa identiteettiä sekä tukee tehtävien läpinäkyvää ja asianmukaista hoitamista.

Uudistus on erityisen myönteinen myös Finnpartnershipin asiakkaiden, eli suomalaisten yritysten, näkökulmasta. Kun koko palveluketju liikekumppanuustukihakemuksesta rahoituspäätökseen, maksatukseen ja seurantaan keskitetään yhteen organisaatioon, hakemusten käsittelyä voidaan nopeuttaa ja sujuvoittaa. Samalla ulkoministeriön ja Finnpartnershipin välinen päällekkäinen hallinnollinen työ vähenee merkittävästi.

Finnpartnershipin toiminnan vakiinnuttaminen luo lisäksi nykyistä paremmat edellytykset ohjelman pitkäjänteiselle kehittämiselle, kun toiminnan järjestämiseen liittyvästä määräajoin toteutetusta kilpailuttamisesta voidaan luopua. Ohjelman jatkuvuuteen liittyvän epävarmuuden vähentyminen tukee henkilöstön pysyvyyttä, osaamisen pitkäjänteistä kerryttämistä ja ohjelman jatkuvuuden ennakoitavuutta.

Tytäryhtiön toimintaedellytysten kannalta on olennaista varmistaa sille riittävä, ennakoitava ja pitkäjänteinen rahoituspohja. Rahoituksen tulee mahdollistaa laadukkaiden palvelujen tuottaminen suomalaisten yritysten kansainvälistymisen tueksi sekä kaikkien tytäryhtiölle laissa ja muissa järjestelyissä osoitettujen tehtävien ja velvoitteiden asianmukainen hoitaminen. Riittävä rahoitus on myös edellytys sille, että tytäryhtiö voi ylläpitää tehtäviensä edellyttämää osaamista, kehittää toimintaansa ja vastata Suomen kehityspolitiikan muuttuviin tarpeisiin tehokkaasti.

Rahoituspohjan varmistaminen on tärkeää myös tytäryhtiölle suunniteltujen uusien tehtävien toteuttamiseksi. Hallituksen esityksessä tytäryhtiön tehtäväksi mahdollistetaan muun muassa teknisen tuen myöntäminen valtionavustuksena yritysten hankkeiden valmisteluun ja kehittämiseen. Finnfund pitää tätä mahdollisuutta lähtökohdiltaan hyvin myönteisenä. Sääntely itsessään luo kuitenkin vasta oikeudellisen perustan teknisen

tuen myöntämiselle. Toiminnan tosiasiallinen käynnistäminen ja vaikuttava toteuttaminen edellyttävät, että teknisen tuen instrumentti kehitetään voimassa olevan sääntelyn puitteissa mahdollisimman joustavaksi ja yritysten käytännön tarpeita hyvin palvelevaksi, ja että tarkoitukseen osoitetaan riittävä rahoitus.

Sääntelyn selkeys ja toimeenpano

Finnfund pitää tärkeänä, että yhtiön tehtävästä, konsernirakenteesta ja toiminnan keskeisistä periaatteista säädetään aikaisempaa kattavammin ja johdonmukaisemmin samassa sääntelykokonaisuudessa.

Lain toimeenpanossa on tärkeää varmistaa, että Finnfundin ja sen julkisia hallintotehtäviä hoitavan tytäryhtiön välinen tehtävien, vastuiden, rahoituksen, tietojenvaihdon ja hallinnollisten järjestelyjen eriyttäminen toteutetaan tehokkaasti ja selkeästi. Samalla on huolehdittava siitä, etteivät toimeenpanon käytännön järjestelyt aiheuta tarpeetonta hallinnollista työtä tai heikennä uudistuksella tavoiteltavia asiakashyötyjä.

Yhteenveto

Finnfund kannattaa hallituksen esitystä ja pitää ehdotettua lakia tärkeänä Finnfundia koskevan sääntelyn ajanmukaistamiseksi sekä yhtiön toiminnan oikeudellisen perustan, ennakoitavuuden ja pitkäjänteisyyden vahvistamiseksi.

Finnfund korostaa erityisesti

- kokonaisuudistuksen tarpeellisuutta, koska nykyinen laki ei enää vastaa kehitysrahoituksen muuttunutta toimintaympäristöä eikä Finnfundin toiminnan nykyisiä sääntely- ja käytännön tarpeita,
- Finnfund Oy -nimen rekisteröimistä yhtiön viralliseksi toiminimeksi, mikä vastaa vakiintunutta käytäntöä ja yhtiön kansainvälistä toimintaympäristöä,
- rahoituksen kanavointia koskevan sääntelyn selkeyttämistä siten, että rahoitusjärjestelyissä voidaan asianmukaisesti ottaa huomioon oikeusvarmuuteen, investointien suojaan ja riskienhallintaan liittyvät näkökohdat,
- luottamuksellisten tietojen suojaa koskevan sääntelyn vahvistamista, mikä tukee Finnfundin mahdollisuuksia toimia kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla luotettavana rahoituskumppanina,
- Finnpartnershipin julkisten hallintotehtävien oikeudellisen perustan selkeyttämistä ja tehtävien sijoittamista tarkoitusta varten perustettavaan tytäryhtiöön, mikä mahdollistaa julkisten hallintotehtävien asianmukaisen eriyttämisen Finnfundin kaupallisesta rahoitustoiminnasta,
- Finnpartnershipin palveluketjun sujuvoittamista ja toiminnan jatkuvuuden vahvistamista, mikä parantaa edellytyksiä ohjelman pitkäjänteiseen kehittämiseen, osaamisen säilyttämiseen ja suomalaisille yrityksille tarjottavan palvelun tehostamiseen,
- julkisten hallintotehtävien hoitamista varten perustettavan tytäryhtiön riittävän, ennakoitavan ja pitkäjänteisen rahoituspohjan varmistamista yhtiön toimintaedellytysten turvaamiseksi, sekä
- teknisen tuen instrumentin kehittämistä voimassa olevan sääntelyn puitteissa mahdollisimman joustavaksi ja yritysten tarpeita hyvin palvelevaksi sekä riittävän rahoituspohjan osoittamista tähän käyttötarkoitukseen.

Näillä huomioilla Finnfund pitää hallituksen esitystä hyvin kannatettavana.